

**แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
ของโรงเรียนบ้านสันตันหม้อ อำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่**
**Management Guidelines to Implement School Curriculum which go along
with the 21st Century Learning of Ban Suntonmue School
Mae-Ai District Chiang Mai Province**

นางสาวรุ่งนภา แก้วกองมา

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร.พูนชัย ยาวีราช

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ ดร.สมเกียรติ ตุ่นแก้ว

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ เหตุปัจจัย และแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านสันตันหม้อ อำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วยแบบสอบถามแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านสันตันหม้อและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก นำข้อมูลที่ได้ มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านสันตันหม้อ ทั้ง 7 ด้าน โดยภาพรวม มีสภาพการบริหารจัดการหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด ได้แก่ การสรุปผลการดำเนินงานบริหาร จัดการหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา

เหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านสันตันหม้อ ทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวม เหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือด้านวัสดุหลักสูตร

แนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านสันตันหม้อ พบว่า ในแต่ละด้านผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีการวางแผน และนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ มีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีการจัดทำ ห้องสำหรับบริหารจัดการหลักสูตร โดยเฉพาะเพื่อจัดเก็บข้อมูลและควรจัดสรรงบประมาณ ในการซื้อวัสดุหลักสูตรอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า

Abstract

This research aimed to examine the state, cause and factor, and guidelines for the strategic management to implement school curriculum which go along with the 21st century learning of Ban Suntonmue School, Mae-Ai District, Chiang Mai Province. The populations of the study were the school directors, and school teachers. The instrument used was a questionnaire consisting of a rating scale and open-ended parts. Data were analyzed through using percentage, mean and standard deviation.

The results of the study were as follows:

The management administration of curriculum implementation composing of seven (7) aspects as a whole, all seven aspects were performed at high level. The aspect rated the highest was the aspect of report of curriculum implementation. For the aspect rated at the lowest was the school readiness.

Cause and factor that affected to the strategic management to implement school curriculum which go along with the 21st century learning of Ban Suntonmue School composing of six (6) aspects as a whole, all six aspects were performed at high level. The aspect rated the highest was the area and facilities service. For the aspect rated at the lowest was the curriculum component.

The interview with school directors and school teachers about the management administration of curriculum implementation composed of seven (7) aspects found that in the each aspects the school director should prepare for the readiness to implement school curriculum which go along with the 21st century learning. Planning and practicing were required. School director should prepare all school teachers with the 21st century learning. School should provide the private room for collecting curriculum data and allocate funds for purchasing the proper curriculum component.

บทนำ

ปัจจุบันเป็นยุคที่โลกมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว อันสืบเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน กระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ครูจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนไปจากศตวรรษที่ 20 และ 19 โดยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลง การจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กในศตวรรษที่ 21 นี้ มีความรู้ ความ

สามารถ และทักษะจำเป็น ซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ตลอดจน การเตรียมความพร้อม ด้านต่างๆ ที่เป็นปัจจัยสนับสนุนที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ กระแสการปรับเปลี่ยนทาง สังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคแห่งความเป็นโลกาภิวัตน์ (The Globalization) ที่ได้เกิด วิวัฒนาการความก้าวหน้าในทุกๆ มิติเป็นไปอย่างรวดเร็วและรุนแรง ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคม อย่างทั่วถึง ดังนั้นการกำหนดยุทธศาสตร์และการสร้างความพร้อมที่จะรับมือกับการเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้น นั้น เป็นสิ่งที่ท้าทายศักยภาพและความสามารถของมนุษย์ที่จะสร้างนวัตกรรม ทางการเรียนรู้ในลักษณะ ต่างๆ ให้เกิดขึ้น และสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการกำหนดแนวทางยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้ โดยร่วมกัน สร้างรูปแบบและแนวปฏิบัติในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 โดยเน้น ที่องค์ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญและสมรรถนะที่เกิดกับตัวผู้เรียน เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่ง ความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

องค์กรที่มีความสำคัญและนำไปสู่การเรียนรู้ที่ยั่งยืนโดยพื้นฐานคือ แหล่งสถาบันการศึกษาจะต้อง มีการจัดระบบสนับสนุนการเรียนรู้ ได้แก่ มาตรฐานและการประเมินในยุคศตวรรษที่ 21 หลักสูตรและการ เรียนการสอนสำหรับศตวรรษที่ 21 การพัฒนาครูในศตวรรษที่ 21 สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียน ในศตวรรษที่ 21 ทั้งยังเป็นแนวทางในการกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ สู่การปรับแนวคิดสู่การปฏิรูปการศึกษาไทย การสร้างความเข้มแข็งทางการศึกษาของไทย ภายใต้บริบทแห่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นย่อมเป็นสิ่งที่ทุก ฝ่ายควรตระหนักและมองเห็นความสำคัญในการกำหนดยุทธศาสตร์ของการพัฒนาคนสู่การพัฒนาชาติเพื่อ ก้าวสู่สังคมโลกท่ามกลางสภาพการณ์แห่งการแข่งขันในปัจจุบัน

จากรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาประจำปีการศึกษา 2556 (SAR) ของ โรงเรียนบ้านสันตันหม้อ ได้รายงานถึงปัญหาอุปสรรคของโรงเรียนว่า ในด้านการบริหาร จัดการวิชาการใน การใช้หลักสูตรยังไม่เป็นไปตามกระบวนการอย่างสมบูรณ์ ควรมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้อง และครอบคลุมหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และแสดงจุดเน้นของสถานศึกษา โดยมีการออกแบบ โครงสร้างหลักสูตรให้มีรายวิชาเพิ่มเติม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความ ถนัด ความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน โดยเฉพาะระดับมัธยมศึกษา สถานศึกษามีการประเมินผลการ ใช้หลักสูตรไม่เป็นประจำ และผู้ปกครอง ชุมชน ยังเข้ามามีส่วนร่วมน้อยในการประเมินผลและพัฒนา หลักสูตร สถานศึกษายังไม่มีการกำหนดเป็นวาระสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการจัดทำ โครงการให้มีคุณภาพสูงขึ้นตามลำดับขั้น โดยจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษาและสอนสอดแทรกในหลักสูตร ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ อีกทั้งการส่งเสริมให้ครูนำหลักสูตรสู่การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน เพื่อพัฒนาผู้ เรียนให้มีคุณภาพบรรลุตามมาตรฐานหลักสูตรยังไม่เป็นรูปธรรมเท่าที่ควร ในส่วนของการนิเทศ ติดตาม กำกับดูแลการใช้หลักสูตรให้เกิดประสิทธิภาพ นำผลการนิเทศ การจัดการเรียนรู้มาเป็นข้อมูลในการพัฒนา ผู้เรียนและปรับปรุงการเรียนการสอนนั้น ยังมีการปฏิบัติไม่ต่อเนื่อง (โรงเรียนบ้านสันตันหม้อ, 2556 : 60-61)

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ซึ่งหลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาทุกระดับ และที่สำคัญยิ่ง ก็คือการบริหารจัดการหลักสูตรที่เป็นหน้าที่สำคัญของสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการ

บริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของตนเองให้บรรลุ ตามภารกิจที่ได้รับ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา
แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้าน
สันต้นหม้อ ว่าในแต่ละด้านมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับใด เพื่อเป็นข้อมูลให้โรงเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
ในการจัดการศึกษาได้ทราบถึงสภาพ เหตุและปัจจัยในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาและเพื่อนำ
ผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทาง ในการพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียน
รู้ในศตวรรษที่ 21 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านสันต้นหม้อ
2. เพื่อศึกษาเหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านสันต้นหม้อ
3. เพื่อหาแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้อง กับการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 ของโรงเรียนบ้านสันต้นหม้อ

ประโยชน์ของการวิจัย

ด้านความรู้

ผลของการศึกษาจะทำให้ทราบถึงสภาพ เหตุและปัจจัย ในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านสันต้นหม้อ เป็นอย่างไรมีคุณภาพอยู่ในระดับใด

ด้านการนำไปใช้

ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารการศึกษาของโรงเรียนบ้านสันต้นหม้อ ในการนำผลการ ศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษา ให้สามารถบริหาร จัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้อง กับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มมากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาค้นคว้า มุ่งศึกษา

1. สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 ของ โรงเรียนบ้านสันต้นหม้อ 7 ด้าน ได้แก่

- 1.1 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา

- 1.2 การจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา

- 1.3 การวางแผนบริหารจัดการหลักสูตร
- 1.4 การปฏิบัติการบริหารจัดการหลักสูตร
- 1.5 การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล
- 1.6 การสรุปผลการดำเนินงานบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.7 การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
2. เหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านสันตันหม้อ 6 ด้าน ได้แก่
 - 2.1 ด้านผู้บริหาร
 - 2.2 ด้านครูผู้สอน
 - 2.3 ด้านงบประมาณ
 - 2.4 ด้านวัสดุหลักสูตร
 - 2.5 ด้านอาคารสถานที่
 - 2.6 ด้านชุมชนและผู้ปกครอง
3. แนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านสันตันหม้อ

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน และครูผู้สอน จำนวน 28 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน ในโรงเรียนบ้านสันตันหม้อ อ. แม่เอย จ.เชียงใหม่ ปีการศึกษา 2557

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Research Method) ทั้งเชิงปริมาณ (Quantitative Research Method) และข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Method) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการศึกษา ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านสันตันหม้อ โดยใช้แบบสอบถาม กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนบ้านสันตันหม้อ

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาเหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านสันตันหม้อ โดยใช้แบบสอบถามกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนบ้านสันตันหม้อ

ขั้นตอนที่ 3 หาแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านสันตันหม้อ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนบ้านสันตันหม้อ

สรุปผลการวิจัย

สภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านสันตันหม้อ

จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านสันตันหม้อ ทั้ง 7 ด้าน โดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน พบว่า การสรุปผลการดำเนินงานบริหาร จัดการหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา

เหตุและปัจจัยในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านสันตันหม้อ

จากผลการศึกษาเหตุและปัจจัยในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านสันตันหม้อ ทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน พบว่า ด้านอาคารสถานที่ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านวัสดุหลักสูตร

แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านสันตันหม้อ

ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านสันตันหม้อ ดังนี้

1. แนวทางด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา

1.1 แนวทางด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา โดยภาพรวม

โรงเรียนควรจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจตรงกัน โรงเรียนควรดำเนินการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเรื่องหลักสูตรสถานศึกษาอยู่เสมอ และครูควรมีความรู้ในเรื่องการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

1.2 แนวทางพัฒนา

ทางโรงเรียนควรมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ครูตระหนัก เรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบ่อยๆ จะดีมาก

1.3 แนวทางในการปรับปรุง/แก้ไข

ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ชุมชน รับทราบโดยการแจ้งในที่ประชุมผู้ปกครองแต่ละภาคเรียน และมีการจัดทำวารสาร แผ่นพับ เพื่อให้ผู้ปกครอง ชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร

2. แนวทางด้านการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา

2.1 แนวทางด้านการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวม

ควรมีการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตลอดจนการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาให้มีการออกแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2.2 แนวทางการพัฒนา

ทางโรงเรียนควรมีการประชุมวางแผน ศึกษาดูงานเพื่อให้เห็นเป็นรูปธรรม และในการจัดทำแผนการเรียนรู้ควรกำหนดทิศทางให้ชัดเจนเพื่อให้ครูสอนอย่างไร เรื่องอะไร

2.3 แนวทางปรับปรุง/แก้ไข

ทางโรงเรียนควรมีการปรับวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยกำหนดให้มีการเรียนรู้ 3R x7C เพิ่มเติมอยู่ในสาระของหลักสูตรสถานศึกษาด้วย

3. แนวทางด้านการวางแผนบริหารจัดการหลักสูตร

3.1 แนวทางด้านการวางแผนบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมควรมีการกำหนดระยะเวลาในการจัดทำหลักสูตรอย่างชัดเจน และนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติได้จริง

3.2 แนวทางพัฒนา ควรมีการบูรณาการระหว่างการใช้ ICT และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ตรงตามมาตรฐานและสาระการเรียนรู้ และควรมีการส่งเสริมการค้นคว้าหาความรู้โดยทางโรงเรียนต้องมีแหล่งวิทยาการด้านอิเล็กทรอนิกส์ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้

3.3 แนวทางปรับปรุง/แก้ไข ควรมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของนักเรียน

4. แนวทางด้านการปฏิบัติการบริหารจัดการหลักสูตร

4.1 แนวทางด้านการปฏิบัติการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวม

ควรมีการจัดให้ทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง คือ ครู ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาและควรมีการพัฒนาระบบและดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างชัดเจน

4.2 แนวทางพัฒนา ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในการใช้หลักสูตรของสถานศึกษาให้เข้าใจตรงกันและนำไปใช้จริง

4.3 แนวทางปรับปรุง/แก้ไข ควรมีการประเมินผลหลังการดำเนินงานแล้วนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อเป็นแนวทางต่อไป

5. แนวทางด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล

5.1 แนวทางด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล หลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวม ควรมีการจัดทำตารางนิเทศ กำกับ ติดตาม ทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้รับผิดชอบ และการนิเทศติดตามควรดำเนินการทั้งระบบและต่อเนื่อง

5.2 แนวทางพัฒนา ควรมีการแต่งตั้งคณะผู้รับผิดชอบในการจัดทำเอกสารหลักฐานการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลโดยต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน

5.3 แนวทางปรับปรุง/แก้ไข ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตามประสิทธิภาพการทำงานตามความสามารถของแต่ละบุคคลและควรให้คณะกรรมการนิเทศภายในของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

6. แนวทางด้านการสรุปผลการดำเนินงานบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

6.1 แนวทางด้านการสรุปผลการดำเนินงานหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมควรมีการติดตาม

ประเมินผลและปรับปรุงเนื้อหาสาระ เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

6.2 แนวทางพัฒนา ควรมีการตรวจสอบ ออกแบบเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน และมีการติดตาม ประเมินผลของการใช้หลักสูตรเพื่อการพัฒนาต่อไป

6.3 แนวทางปรับปรุง/แก้ไข ควรมีการจัดทำรายงานในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น วารสาร แผ่นพับ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และบอร์ดประชาสัมพันธ์

7. แนวทางด้านการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

7.1 แนวทางด้านการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโดยภาพรวมควรดำเนินการประชุม สัมมนาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อแก้ปัญหา อุปสรรค และหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน

7.2 แนวทางพัฒนา ควรมีการนำข้อมูลและปัญหามาวิเคราะห์ แยกแยะ เนื้อหา ประเด็นที่สำคัญนำปัญหามาแก้ไข เพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

7.3 แนวทางปรับปรุง/แก้ไขควรมีการนำผลการวิเคราะห์ปัญหาจากปีที่ผ่านมา เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาในปีต่อไป

8. แนวทางด้านผู้บริหารในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

8.1 แนวทางด้านผู้บริหารในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโดยภาพรวม ผู้บริหารควรดำเนินการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเรื่องหลักสูตรสถานศึกษาอยู่เสมอ และมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้บุคลากรตระหนักในเรื่องการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

8.2 แนวทางพัฒนา ผู้บริหารควรมีการเตรียมและพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

8.3 แนวทางการปรับปรุง/แก้ไข ผู้บริหารควรจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในการจัดทำและการใช้หลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจตรงกัน และผู้บริหารควรศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของบุคลากร

9. แนวทางด้านครูผู้สอนในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

9.1 แนวทางด้านครูผู้สอนในการบริหารจัดการหลักสูตร โดยภาพรวมโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูจัดทำและผลิตสื่อการเรียนการสอน รวมถึงส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาตนเอง เช่น ศึกษาเอกสาร ศึกษาดูงาน

9.2 แนวทางพัฒนา ให้ครูมีการวิเคราะห์หลักสูตร จัดทำแผนการเรียนรู้ เพื่อเตรียมการสอนให้เหมาะสมอย่างเป็นระบบควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม อย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง

9.3 แนวทางการปรับปรุง/แก้ไข ควรมีการจัดอบรม สัมมนา เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันวางแผนทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งต่อการพัฒนาผู้เรียน

10. แนวทางด้านงบประมาณในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

10.1 แนวทางด้านงบประมาณ ในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมควรมีการจัดทำหรือกำหนดแผนการดำเนินงานโครงการต่างๆ ในรอบปีอย่างชัดเจน

10.2 แนวทางพัฒนาควรมีการร่วมกันวางแผนเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในการจัดสรรงบประมาณ เพื่อจะได้ดำเนินการใช้เงินงบประมาณอย่างมีระบบและเกิดประโยชน์สูงสุด

10.3 แนวทางการปรับปรุง/แก้ไข ควรมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและจัดทำโครงการต่างๆ อย่างชัดเจน

11. แนวทางด้านวัสดุหลักสูตรในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

11.1 แนวทางด้านวัสดุหลักสูตร ในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมควรมีการจัดสรรงบประมาณในการซื้อวัสดุหลักสูตรตามโครงการและสร้างความเข้าใจในการใช้งบประมาณอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า

11.2 แนวทางพัฒนาควรมีการประชุมเพื่อสำรวจความต้องการวัสดุหลักสูตรของแต่ละกลุ่มสาระ

11.3 แนวทางการปรับปรุง/แก้ไข ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการจัดเก็บ ดูแล และซ่อมแซมวัสดุหลักสูตรต่างๆ ทั้งนี้การติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะ

12. แนวทางด้านอาคารสถานที่ในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

12.1 แนวทางด้านอาคารสถานที่ในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมควรมีการจัดทำห้องสำหรับบริหารจัดการหลักสูตรโดยเฉพาะ เพื่อจัดเก็บข้อมูล

12.2 แนวทางพัฒนาควรมีการจัดทำตารางการใช้ห้อง หมุนเวียน ผลัดเปลี่ยนกันใช้ห้องเรียน

12.3 แนวทางการปรับปรุง/แก้ไข ควรมีการจัดตารางกิจกรรมการเรียนการสอนที่ชัดเจน

13. แนวทางด้านชุมชนและผู้ปกครองในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

13.1 แนวทางด้านชุมชนและผู้ปกครอง ในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวม ควรมีการประชุมเพื่อสร้างความตระหนัก รับรู้ร่วมกัน นำความคิดเห็นมาปรับปรุงแก้ไขแล้ววางแผนการบริหารจัดการหลักสูตรต่อไป

13.2 แนวทางพัฒนา ควรมีการจัดประชุมภาคเรียนละ 1 ครั้ง

13.3 แนวทางการปรับปรุง/แก้ไข ควรมีการจัดทำแผนการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ของชุมชนหรือบูรณาการในรายวิชาต่างๆตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และมีการจัดกิจกรรมเปิดบ้านวิชาการให้ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาแลกเปลี่ยนประสบการณ์

14. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านสันต้นหม้อ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มีดังนี้

14.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในการจัดทำและใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้เข้าใจตรงกัน

14.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นบุคคลสำคัญที่จะต้องดำเนินการเตรียมและพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยการจัดอบรม ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจร่วมกันทั้งคณะครูผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องพร้อมทั้งจัดให้มีการศึกษาดูงานสถานศึกษาต้นแบบหรือสถานศึกษาดีเด่น เพื่อนำมาพัฒนา ปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของตนต่อไป

14.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในเรื่องของการจัดบุคลากรเข้าสอนให้มากขึ้น โดยนำข้อมูลจากปีการศึกษาที่ผ่านมาประกอบการพิจารณาจัดบุคลากรให้เหมาะสม

14.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดบริการสื่อการเรียนการสอนให้สะดวกแก่การนำไปใช้ของครู และมีการรายงานผลการดำเนินงาน โดยรวบรวมเกี่ยวกับการบริการสื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์ ประกอบหลักสูตรให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบ พร้อมทั้งจัดหาสื่อให้เพียงพอกับสาระที่สอน โดยเฉพาะสื่อเทคโนโลยี

ในการสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านสันต้นหม้อ สรุปได้ดังนี้

1. แนวทางด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา

การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา โดยภาพรวมนั้นโรงเรียนควรดำเนินการส่งเสริม และจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจตรงกัน ครูผู้สอนควรมีความรู้ในเรื่องการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับแนวทางพัฒนานั้นทางโรงเรียนควรมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ครูตระหนักเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ มีการปรับปรุงแก้ไข ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ชุมชน รับทราบ โดยการแจ้ง ในที่ประชุมผู้ปกครองแต่ละภาคเรียน มีการจัดทำวารสาร แผ่นพับ เพื่อให้ผู้ปกครอง ชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรอย่างแท้จริง

2. แนวทางด้านการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา

การจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมควรมีการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตลอดจนการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาให้มีการออกแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้อง กับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับแนวทางการพัฒนานั้นทางโรงเรียนควรมีการประชุมวางแผน ศึกษาดูงานเพื่อให้เห็นเป็นรูปธรรม ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ควรกำหนดทิศทางให้ชัดเจน ว่าให้ครูสอนอย่างไร เรื่องอะไร และแนวทางปรับปรุงแก้ไข ทางโรงเรียนควรมีการปรับวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21โดยกำหนดให้มีการเรียนรู้ 3R x7C เพิ่มเติมอยู่ในสาระของหลักสูตรสถานศึกษาด้วย

3. แนวทางด้านการวางแผนบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

การวางแผนบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมควรมีการกำหนดระยะเวลาในการจัดทำหลักสูตรอย่างชัดเจนและนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติได้จริง สำหรับแนวทางพัฒนานั้นควรมีการบูรณาการระหว่างการใช้ ICT และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ตรงตามมาตรฐาน และสาระการเรียนรู้ มีการส่งเสริมการค้นคว้าหาความรู้โดยทางโรงเรียนต้องมีแหล่งวิทยาการด้านอิเล็กทรอนิกส์ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ และแนวทางปรับปรุงแก้ไข ควรมีการจัดทำแผนการจัด การเรียนรู้และแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของนักเรียน

4. แนวทางด้านการปฏิบัติการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

การปฏิบัติการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมควรมีการจัดให้ทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง คือ ครู ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ควรมีการพัฒนาระบบ และดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงคุณภาพ การจัดการศึกษาและผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนอย่างชัดเจน สำหรับแนวทางพัฒนาควมมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในการใช้หลักสูตรของสถานศึกษาให้เข้าใจตรงกันและนำไปใช้จริง และแนวทางปรับปรุงแก้ไขนั้นควมมีการประเมินผลหลังการดำเนินงานแล้วนำผลการประเมิน มาปรับปรุงแก้ไข เพื่อเป็นแนวทางต่อไป

5. แนวทางด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล หลักสูตรสถานศึกษา

การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล หลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมควมมีการจัดทำตารางนิเทศ กำกับ ติดตาม ทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้รับผิดชอบ มีการนิเทศติดตามควมดำเนินการทั้งระบบและต่อเนื่อง สำหรับแนวทางพัฒนา ควมมีการแต่งตั้งคณะผู้รับผิดชอบในการจัดทำเอกสารหลักฐานการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลโดยต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน และแนวทางปรับปรุง/แก้ไข ควมมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตามประสิทธิภาพการทำงานตามความสามารถ ของแต่ละบุคคลและควมให้คณะกรรมการนิเทศภายในของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

6. แนวทางด้านการสรุปผลการดำเนินงานบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

การสรุปผลการดำเนินงานหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวม ควมมีการติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงเนื้อหาสาระเพื่อจะได้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้อง กับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับแนวทางพัฒนา ควมมีการตรวจสอบ ออกแบบเกณฑ์ การประเมินที่ชัดเจนมีการติดตาม ประเมินผลของการใช้หลักสูตรเพื่อการพัฒนาต่อไป และแนวทางปรับปรุงแก้ไข ควมมีการจัดทำรายงานในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น วารสาร แผ่นพับ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และบอร์ดประชาสัมพันธ์

7. แนวทางด้านการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโดยภาพรวม ควมดำเนินการประชุม สัมมนาผู้มีส่วนร่วมนทุกฝ่ายเพื่อแก้ปัญหา อุปสรรค และหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน สำหรับแนวทางพัฒนานั้นควมมีการนำข้อมูลและปัญหาวิเคราะห์ แยกแยะ เนื้อหา ประเด็นที่สำคัญนำปัญหาแก้ไขเพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร ให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และแนวทางปรับปรุงแก้ไข ควมมีการนำผล การวิเคราะห์ปัญหาจากปีที่ผ่านมา เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาในปีต่อไป

8. แนวทางด้านผู้บริหารในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโดยภาพรวม ผู้บริหารควมดำเนินการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเรื่องหลักสูตรสถานศึกษาอยู่เสมอ มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้บุคลากรตระหนักในเรื่องการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับแนวทางพัฒนาผู้บริหารควมมีการเตรียมและพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง และ แนวทางการปรับปรุงแก้ไข ผู้บริหารควมศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของบุคลากร มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในการจัดทำ และการใช้หลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจตรงกัน

9. แนวทางด้านครูผู้สอนในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

ครูผู้สอนในการบริหารจัดการหลักสูตร โดยภาพรวมโรงเรียนควมส่งเสริมให้ครูจัดทำและผลิตสื่อการเรียนการสอนรวมถึงส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาตนเอง เช่น ศึกษาเอกสาร ศึกษาดูงาน สำหรับแนวทางพัฒนาให้ครูมีการวิเคราะห์หลักสูตร จัดทำแผนการเรียนรู้เพื่อเตรียมการสอนให้เหมาะสมอย่างเป็นระบบ

ควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม อย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง และ แนวทางการปรับปรุงแก้ไขนั้น ควรมีการจัดอบรม สัมมนา เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ร่วมกันวางแผนทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมต่อการพัฒนาผู้เรียน

10. แนวทางด้านงบประมาณในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

งบประมาณ ในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวม ควรมีการจัดทำหรือกำหนดแผนการดำเนินงาน โครงการต่างๆ ในรอบปีอย่างชัดเจน สำหรับแนวทางพัฒนา ควรมีการร่วมกันวางแผน เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในการจัดสรรงบประมาณเพื่อจะได้ดำเนินการใช้เงินงบประมาณอย่างมีระบบ และเกิดประโยชน์สูงสุด และแนวทางการปรับปรุงแก้ไข ควรมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและจัดทำโครงการต่างๆอย่างชัดเจน

11. แนวทางด้านวัสดุหลักสูตรในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

วัสดุหลักสูตร ในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวม ควรมีการจัดสรรงบประมาณ ในการซื้อวัสดุหลักสูตรตามโครงการและสร้างความเข้าใจในการใช้งบประมาณอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า สำหรับแนวทางพัฒนา ควรมีการประชุมเพื่อสำรวจความต้องการวัสดุหลักสูตรของแต่ละกลุ่มสาระ และแนวทางการปรับปรุงแก้ไข ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อดำเนินการจัดเก็บ ดูแล และซ่อมแซมวัสดุหลักสูตรต่างๆ ทั้งนี้มีการติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะ

12. แนวทางด้านอาคารสถานที่ในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

อาคารสถานที่ ในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวม ควรมีการจัดทำห้องสำหรับบริหารจัดการหลักสูตรโดยเฉพาะเพื่อจัดเก็บข้อมูล สำหรับแนวทางพัฒนา ควรมีการจัดทำตารางการใช้ห้องหมุนเวียน ผลัดเปลี่ยนกันใช้ห้องเรียน และแนวทางการปรับปรุง/แก้ไข ควรมีการจัดตารางกิจกรรมการเรียนการสอนที่ชัดเจน

13. แนวทางด้านชุมชนและผู้ปกครองในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

ชุมชนและผู้ปกครอง ในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวม ควรมีการประชุมเพื่อสร้างความตระหนัก รับรู้ร่วมกัน นำความคิดเห็นมาปรับปรุงแก้ไข แล้ววางแผนการบริหารจัดการหลักสูตรต่อไป สำหรับแนวทางพัฒนาควรมีการจัดประชุมภาคเรียนละ 1 ครั้ง และแนวทางการปรับปรุง/แก้ไข ควรมีการจัดทำแผนการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ของชุมชนหรือบูรณาการในรายวิชาต่างๆตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ อีกทั้งควรมีการจัดกิจกรรม เปิดบ้านวิชาการให้ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาแลกเปลี่ยนประสบการณ์

อภิปรายผล

ผลการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านสันต้นหม้อ

จากผลการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านสันต้นหม้อ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ภาพรวมสภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านสันต้นหม้อ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียน ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ สถานศึกษาจึงมีหน้าที่สำคัญใน

การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และดำเนินการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องสร้างความมั่นใจต่อพ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชนว่า ผู้เรียนจะมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและเกิดสมรรถนะสำคัญ ตลอดจนมีลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ดังกล่าว สถานศึกษาจะต้องออกแบบหลักสูตรให้ครอบคลุมส่วนที่เป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุถึงคุณภาพตามมาตรฐาน อันเป็นความคาดหวังที่กำหนดไว้ร่วมกันในการพัฒนาเยาวชนของชาติ นอกจากนี้หลักสูตรสถานศึกษายังต้องสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนให้เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน สามารถอยู่ในสังคมแวดล้อม ได้อย่างมีความสุขและเกิดความรักผูกพันในบ้านเกิด มีบทบาทในการร่วมพัฒนาชุมชน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 : 2) สอดคล้องกับงานวิจัยของธนศักดิ์ เปาริก (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ผลการศึกษาพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่า สภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแต่ละชั้นตอน พบว่า ทุกชั้นตอนอยู่ระดับมาก เรียงตามลำดับการดำเนินงานจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา เห็นว่าสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแต่ละชั้นตอน พบว่า ทุกชั้นตอนอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับการดำเนินการจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ 1.1) การดำเนินการการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 1.2) การจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา 1.3) การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 1.4) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา 1.5) การนิเทศ กำกับ ติดตามประเมินผลการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา 1.6) การปรับปรุงพัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา และ 1.7) การสรุปผลการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา 2) ผู้บริหารสถานศึกษา เห็นว่า ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับน้อยและเมื่อพิจารณาแต่ละชั้นตอนพบว่า ทุกชั้นตอนมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ได้ดังนี้ 2.1) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา 2.2) การนิเทศ กำกับ ติดตามประเมินผลการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา 2.3) การปรับปรุงพัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา 2.4) การดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 2.5) การสรุปผลการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา 2.6) การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และ 2.7) การจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในการจัดทำ และใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้เข้าใจตรงกัน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นบุคคลสำคัญที่จะต้องดำเนินการเตรียมและพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยการจัดอบรม ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจร่วมกัน ทั้งคณะครูผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องพร้อมทั้งจัดให้มีการศึกษาดูงานสถานศึกษาด้านแบบ หรือสถานศึกษาดีเด่น เพื่อนำมา

พัฒนา ปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของตนต่อไป

3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในเรื่องของการจัดบุคลากรเข้าสอนให้มากขึ้น โดยนำข้อมูลจากปีการศึกษาที่ผ่านมาประกอบการพิจารณาจัดบุคลากรให้เหมาะสม

4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดบริการสื่อการเรียนการสอนให้สะดวกแก่การนำไปใช้ของครูและมีการรายงานผลการดำเนินงาน โดยรวบรวมเกี่ยวกับการบริการสื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบ พร้อมทั้งจัดหาสื่อให้เพียงพอกับสาระที่สอน โดยเฉพาะสื่อเทคโนโลยี

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรที่ส่งผลกระทบต่อการเตรียมความพร้อมในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้การบริหารหลักสูตรมีประสิทธิภาพสูงสุด และนำไปสู่การจัดทำหลักสูตรที่สามารถจัดการศึกษาตอบสนองต่อความต้องการที่กำลังเปลี่ยนแปลงของสังคม

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์สำคัญในการบริหารจัดการหลักสูตรต่อการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาเชิงสหวิทยาการในศตวรรษที่ 21 จะทำให้ได้องค์ความรู้ใหม่ๆ เป็นแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรของโรงเรียนต่างๆ ต่อไป

แหล่งอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.**

กรุงเทพมหานคร: กระทรวงฯ.

ธนศักดิ์ เป่าริก. (2550). **การศึกษาภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2.** (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. พระนครศรีอยุธยา.

โรงเรียนบ้านสันตันหม้อ. (2556). **รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาประจำปีการศึกษา.** เชียงใหม่: โรงเรียนบ้านสันตันหม้อ.